

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

**Fargna, Francesco de
Montisfalisci, M.DCC.XVII.**

Casus X. Argumentum. De requisitis necessariis ad acquirendum
Juspatronatus ex redotatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72191](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72191)

hil disponit, ergo nec nos disponere debemus.

- 2 Et quia juxta *Gloss. in supradicto cap. Pia Mentis Patronus* dicitur ille, qui deducit Ecclesiam de non esse ad esse, sed ditans Ecclesiam jam sufficienter dotatam, non deducit Ecclesiam de non esse ad esse; quia Ecclesia sufficienter dotata jam habet esse, ergo non dicitur Patronus, sed merus Benefactor, *Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. part. 1. quest. 6. art. 1. num. 15. vers. Secundum membrum Abb. conf. 59.*

Præterea non potest acquiri Juspatronatus Fundatione, constructione, vel dotatione, nisi interveniat consensus Episcopi, ut dicemus infra, in Secunda Parte, *Can. 27.* Episcopus autem non debet consentire, ut ditans acquirat Juspatronatus, quia cum Ecclesia sit sufficienter dotata, ad

- 4 quid admittere ditantem? Cum odiosum sit Ecclesie plures habere Patronos, maxime non existente ulla necessitate; *Lambert. de Jurepatr. lib. 1. par. 1. quest. 6. art. 2. n. 7. & qu. 1. art. ult.* Et si Episcopus consentiret, non proinde ditans acquireret Juspatronatus, quia cum Ecclesia sit ab initio de iure libera respectu ditantis, non potest Episcopus eam subicere Juripatronatus illius. *Abb. conf. 106. num. 4. par. 2. Rocch. de Jurepatr. in verb. Pro eo quest. 26. num. 34. Rota decis. 311. num. 2. part. 2. recent.*

Non obstat *Text. in cap. Filiis per verbum illud, vel ditavit*, quia loquitur de dotatione exuberante, quod scilicet si unus, vel plures dederint Ecclesie dotem exuberantem, acquirant Juspatronatus non quidem ratione illius exuberantiae, sed ratione dotis sufficientis juxta nostrum *Text. in cap. Quicumque.*

Et ita etiam resolutum fuit à Sacra Congregatione Concilii in Nullius Altamura Reædificationis Ecclesie 23. Martii 1697. Ubi cum ruralis Ecclesia simplicis Beneficii sub titulo S. Mariæ à multis annis solo æquata reperiretur. Rector cupiens illam à fundamentis reædificare cum impensa ducatorum 300, & cum augmento dotis ultra medietatem præsentium reddituum, insteteret reservari sibi, suisque hæredibus Patronatum dictæ Ecclesie ex utroque titulo reædificationis, & redotationis, & proposito dubio: *An petita re-*

servationi Jurispatronatus favore prædicti Rectoris, ejusque hæredum sit annuendum?

- Fuit responsum negativè: Quia si reservatio petitur pro reædificatione, obstat regula, quod ubi reædificatio facienda est, onus imminet Rectori ex redditibus Ecclesie, deductis oneribus, ut notat *Bellet. disquisit. Clerical. part. 1. de Cleric. debit. §. 4. sub num. 1.* Si autem petitur pro augmento dotis, obstat Regula, quod dum Ecclesia obtinet dotem nimis excedentem, si quis vult dotem augere per modum dotationis, non dotationis, non meretur reservationem Jurispatronatus, ut ex Auctoritatibus supradictis, quibus addo *decis. 162. num. 4. coram Bicb.*

ARGUMENTUM.

De requisitis necessariis ad acquirendum Juspatronatus ex redotatione.

SUMMARIUM.

- 1 Servitus non potest imponi rei Sacrae.
- 2 Ex Redotatione Ecclesie acquiritur in ea Juspatronatus, & num. 7.
- 3 Quæ requirantur ad acquirendum Juspatronatus ex Redotatione.
- 4 Augumentum dotis si non excedat medietatem, denegandum est Juspatronatus.
- 5 Dos aucta supra medietatem, si non sufficiat Parocho pro congrua, non acquiritur ex illa Juspatronatus.
- 6 Redotans Ecclesiam requiritur, quod conferat Bona speciali titulo dotis.
- 8 *Gloss. in cap. Pia Mentis 16. quest. 7. quo sensu loquatur?*
- 9 Juspatronatus dum acquiritur ex Redotatione, non imponitur servitus rei Sacrae.
- 10 Juspatronatus acquiri potest ex collatione Bonorum favore Ecclesie consecrata, & dotata, aut Ecclesie liberae, sed de consensu Patroni, & ex Beneficio Apostolico.
- 11 Papa potest Ecclesias liberas Juripatronatus subicere.

C A S U S X.

Ecclēſia A. cum fuerit depauperata, ita ut redditus illius non ſufficerent pro ſubſtentatione Rectoris, Titius contulit illi pro augmento dotis multa propria Bona. Quæritur, an ex iſta collatione Bonorum, ſeu redotatione Titius acquiſiverit Juſpatronatus.

Et videtur reſpondendum negativè. Obſtat enim *Gloſſ. in cap. Pia Mentis* de quo ſupra *Can. I.* dicens, quòd ſi quis poſt conſecrationem dat aliquid Eccleſiæ, per hoc non fit Patronus: & dat rationem, quia ſi poſt conſecrationem fieret rei Patronus, jam imponeretur ſervitus rei Sacræ, quod eſſe non debet, ut in *ff. de Ser. ſervitutes 2. S. ult. Germinian. conſ. 45. num. 3. Monac. ſuper 6. Decretal. cap. Si Laicus de Jurepatr. num. 16.* nam quod humani Juris eſſe deſinit, ſervitutem non recipit *ff. Com. præd. L. Caveri.*

2 Contrarium tamen verius de Jure eſt, quòd ſcilicet ex Redotatione Eccleſiæ acquiratur in ea Juſpatronatus, dummodò concurrant ſequentia requiſita.

3 Primò ſcilicet, quòd Eccleſia ſit depauperata, & dos ejus ſit redacta de eſſe ad non eſſe, aut ſit incongrua, & inſufficiens. Secundò, quod redotans Eccleſiam augeat dotem ſaltem ad ſummam excedentem medietatem juxta *Conſtitut. Adriani VI. publicat. 9. Decembris 1522.* quæ eſt tertia ipſius in novo Bullario, ubi abrogata fuerunt Privilegia ſuper Jure præſentandi Rectorem in Eccleſiis, niſi earum fructus, redditus, & proventus forent aucti de propriis Bonis Privilegiatorum ad medietatem veri annui valoris, & ut reſolvit Sacra Congregatio Concilii in *Aſten. 27. Maii 1645. Neapolitana. ſub die 2. Decembris 1679. & in Taurinen. 14. Martii 1682. Beltram. ad decif. Ludoviſ. 397. S. ultimo ſub verſ. Bene verum;*

4 Itaut ſi augmentum non excedat medietatem, denegandum eſt Juſpatronatus, ut fuit denegatum à Sacra Congregatione Concilii in *Hipporegien. 15. Junii 1669. & in Pampilonen. 7. Septembris 1669. pag. 291. à tergo; & 27. Septembris 1670.* Sicuti denegandum eſt

5 Juſpatronatus, ſi dos ita aucta ſupra me-

dietatem, neque ſufficiat Parocho pro congrua, *Barboſ. de Offic. Episcop. allegat. 70. num. 10. Sperell. decif. 68. num. 12.* & fuit reſolutum à Sacra Congregatione Concilii in *Taurinen. Juſpatronatus 13. Maii 1679.*

6 Tertio, quòd redotans conferat Bona Eccleſiæ depauperatæ ſpeciali titulo dotis ad differentiam fundantis, & conſtruentis Eccleſiam, qui non requiritur, quòd conferat Bona Eccleſiæ expreſſo titulo dotis, quia ipſe ad dotationem tenetur, ut notat *Lambertin. ubi infra;* aliàs diceretur potiùs Benefactor, quàm Dotator, & Patronus. Quarto, quòd redotans, ſi non eſt Patronus, redotet Eccleſiam depauperatam de conſenſu primi Patroni, & de ſpeciali conſenſu Episcopii.

7 His enim omnibus concurrentibus, ex Redotatione Eccleſiæ acquiratur Juſpatronatus juxta diſpoſitionem noſtri *Textus in cap. Quicumque, Abb. conſ. 106. & in cap. Quoniam, ibique Bero. num. 74. Ioann. Andr. in cap. 1. de Jurepatr. Lambertin. eodem tract. lib. 1. par. 1. queſt. 6. art. 1. Lotter. de re Benefic. lib. 2. queſt. 8. numer. 33. Garz. de Benefic. part. 5. cap. 9. num. 126. Monac. ſuper 6. Decretal. in cap. Si Laicus de Jurepatr. num. 16. S. Iſtud, Rota decif. 60. num. 3. & decif. 254. numer. 4. part. 3. recent. & decif. 38. num. 9. coram Priol. & decif. 162. num. 7. & 512. num. 9. coram Bichio, & decif. 39. num. 16. coram Ninot, Rota decif. 518. num. 12. coram Pamphil. & decif. 249. num. 5. par. 9. tom. 1. Recent.*

8 Non obſtat *Gloſſ. in dicto cap. Pia Mentis,* quia loquitur de Eccleſia conſecrata dotata, non verò de Eccleſia conſecrata indotata, aut depauperata, in hoc enim Caſu abſque dubio acquiratur ex redotatione Juſpatronatus, cum Spiritualia non poſſint eſſe ſine temporalibus, ut bene notant *Abbas conſ. 59. Ioann. Andr. in cap. 1. 16. queſt. 7. Lambertin. ubi ſupra.* Nec acquirendo Juſpatronatus ex redotatione imponitur ſervitus rei Sacræ; quia favore Eccleſiæ redotatio retrò trahitur, & fingitur Eccleſia dotata ante conſecrationem, ſicuti juxta *Textum in cap. Tanta, qui Filii ſint legitimi* favore matrimonii, Filii geniti ante contractum matrimonium, ſimulantur geniti poſt, juxta

juxta Lambertin. ubi supra, & alios apud
-cum relatos. Amosaz. de Causis Pii lib. 5.
cap. 5. num. 69. & seqq.

Duo tamen hic noto. Primum est,
quod si quis de consensu Patroni confe-
rat Ecclesie consecratæ, & dotatæ alia
Bona sufficientia, & congrua titulo do-
tis; potest in ea acquirere sibi Juspatro-
natus, de consensu tamen, & benepla-
cito Papæ, non verò Episcopi. Secundum
est, quod si quis Ecclesie liberæ confe-
rat pro dote multa Bona sufficientia, &
congrua, reservando sibi Juspatronatus

in illa de consensu Papæ, acquirat Jus-
patronatus. Ratio est, quia Papa potest
maximè titulo oneroso, subdicere Eccle-
sias consecratas, dotatas, aut liberas
Juripatronatus alicujus, cum sit Dominus
omnium Beneficiorum, absolutam habens
potestatem in Beneficiis Ecclesiasticis,
juxta Textum in cap. 2. de prebend. in 6.
Lotter. de re Benefic. lib. 2. quest. 22. nu-
mer. 9. & 10. sed vide deducta per D.
Advoc. Piton. discept. Eccles. 33. num. 10.
& seqq.

